

Valsts vides dienests

LIELRĪGAS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084278, fakss 67084244, e-pasts: lielriga@lielriga.vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Ūdens resursu lietošanas atļauja Nr. RI10DU0026

Akciju sabiedrībai „Latvenergo”

(juridiskās personas nosaukums vai fiziskās personas vārds un uzvārds)

Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1010

(juridiskās personas juridiskā adrese vai fiziskās personas deklarētā dzīvesvieta)

reģ. Nr. 40003032949; 08.10.1991.

(juridiskās personas reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā un datums vai fiziskās personas kods)

Ūdens resursu lietošanas veids: Hidrotehnisko būvju darbība

NACE kods : 35.11

Iesnieguma pieņemšanas datums: 2010. gada 24. novembris; 2018. gada 30. janvāris;
2018. gada 21. marts

Atļauja izsniegta jaunai darbībai:

Atļauja izsniegta esošai darbībai:

Šī atļauja aizstāj 30.01.2006. atļauju Nr. RIT-20-Ū-0039

Atļauja izsniegta būtiskām izmaiņām esošajā darbībā:

Atļaujas termiņa pagarināšana:

Atļaujai pievienoti šādi pielikumi:

1. Ūdens resursu ieguves nosacījumi:

2. Ūdens resursu izmantošanas nosacījumi:

Atļauja izsniegta 2010. gada 22. decembrī un derīga visu darbības laiku
Atļauja pārskatīta un precizēta 2018. gada 12. aprīlī

Izsniegšanas vieta: Rīga

Valsts vides dienesta Lielrīgas
reģionālās vides pārvaldes direktore

D.Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai atļaujā noteiktos nosacījumus ūdens lietotājs vai citas ieinteresētās personas ir tiesīgas apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas, pamatojoties uz MK 23.12.2003. Nr.736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” 31. punktu, uz „Administratīvā procesa likuma” 76. panta pirmo un otro daļu, un 79. panta pirmo daļu, iesniedzot iesniegumu Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045.

Ūdens resursu izmantošana

Izmantotais ūdens objekts					Atļautais ūdens daudzums (m ³ diennaktī un gadā)			
nosaukums un vieta (adrese)	ģeogrāfiskās koordinātas		ūdens saimniecīs kā iecirkņa kods	teritorijas kods	hidrotehnisko būvju darbība	pazemes ūdeņu līmeņu maiņa	darbības, kuru rezultātā rodas mākslīgs vai stipri pārveidots ūdensobjekts	citas darbības
	Z platums	A garums						
Rīgas HES ūdenskrātuve uz Daugavas, 30 km attālumā no Daugavas grīvas. Salaspils novads	56 ⁰ 50'06,5''	24 ⁰ 23'32,8''	41335	0801200	Aizsprosta tipa HES ar aizsprostu, HES ēku un plūdu novadbūvi. Ūdenskrātuve ar kopējo tilpumu 324,6 milj. m ³ un lietderīgo tilpumu 34,6 milj. m ³ . HES darbojas diennakts un nedēļas regulēšanas režīmā. Seši Kaplana tipa hidroagregāti ar kopējo jaudu 402 MW.	novērojumi tiek veikti saskaņā ar monitoringa programmu	darbības netiek veiktas	netiek veiktas

HES hidrotehniskās būves tiek ekspluatētas saskaņā ar noteiktā kārtībā izstrādātiem un saskaņotiem Ūdenskrātuves ekspluatācijas noteikumiem un Hidrotehnisko būvju drošuma programmu. HES darbība tādā režīmā, kuru neparedz ekspluatācijas noteikumi, ir pieļaujama, tikai rodotos neparedzētajiem apstākļiem, kuri apdraud kā būvju, tā arī ūdenskrātuves zonā vai tās lejas bjeļā atrodošos apdzīvoto vietu drošību un prasa nekavējošu rīcību. Par Rīgas HES darbu avārijas režīmā atbildīgs ir AS „Latvenergo” Ražošanas tehniskais direktors.

1. Ūdens resursu izmantošanas nosacījumi

1. Ūdens resursu lietošanas nosacījumi:

1.1. Ūdens līmenis ūdenskrātuvē pie aizsprosta ūdensteces posmā augšpus hidrotehniskās būves aizsprosta (augšbjefs) absolūtās atzīmēs:

- 1.1.1. pieļaujamais ūdens līmenis ūdenskrātuvē hidromezģla normālas ekspluatācijas apstākļos (normālais ūdens uzstādinājuma līmenis): **18.15 m LAS.**
- 1.1.2. ūdens līmenis, kurš īslaicīgi pieļaujams ūdenskrātuvē palu vai plūdu laikā, caur novadbūvi izvadot pārbaudes caurplūdumu (augstākais (maksimālais) ūdens uzstādinājuma līmenis): **palu novadīšanai ar 0,01 % varbūtību 18.95 m LAS.**
- 1.1.3. zemākais ūdens līmenis ūdenskrātuvē, līdz kuram hidromezģla normālas ekspluatācijas apstākļos pieļaujama ūdenskrātuves nostrādāšana (zemākais (minimālais) ūdens uzstādinājuma līmenis): **17.15 m LAS.**
- 1.1.4. diennakts, nedēļas vai sezonas regulēšanai pieļaujamais līmeņu režīms, pieļaujamie līmeņi pirms ledus iešanas un avāriju gadījumos:
  - zemākais pie diennakts un nedēļas regulēšanas – **17.15 m LAS.**
  - zemākais, izlietojot avārijas rezervi – **16.15 m LAS.**

1.2. Ūdenskrātuves augšbjefā pieļaujamās līmeņu svārstības starp normālo ūdens uzstādinājuma līmeni un zemāko (minimālo) ūdens uzstādinājuma līmeni, noteiktās līmeņa svārstības zivju nārsta periodos, kā arī pieļaujamā nostrādes intensitāte (nostrādes ātrums metros diennaktī) –

Periodi	Pieļaujamie minimālie līmeņi (m LAS)	Maksimālais nostrādes ātrums (m/dnn)
no ledus izešanas līdz 31.jūlijam	17.40	0.75
no 1. augusta līdz pavasara ledus iešanai	17.15	1.0

1.3. Ūdens līmeņi lejasbjefā:

- 1.3.1. pie pilnas hidroelektrostacijas slodzes (strādājot HES turbīnām ar pilnu slodzi): **4.05 m LAS.**
- 1.3.2. minimālais ūdens līmenis pie:
  - A. diennakts regulēšanas: **(-1.35 m LAS).**
  - B. pie palu novadīšanas:
    - ar 0,1 % pārsniegšanas varbūtību – **6.25 m LAS.**
    - ar 0,01 % pārsniegšanas varbūtību – **7.25 m LAS.**

1.4. Ūdens caurplūdums un tā tehniskais nodrošinājums:

- 1.4.1. vasaras 30 dienu perioda vidējais minimālais caurplūdums ar 95 % nodrošinājumu (minimālais garantējamais caurplūdums) – nav noteikts.
- 1.4.2. ekoloģiskais caurplūdums, kas nepieciešams ūdensteces dabisko bioloģisko resursu un ekosistēmu saglabāšanai un aizsardzībai – nav noteikts.
- 1.4.3. ūdens brīvplūde ūdensteces posmā leļpus hidrotehniskās būves aizsprosta (turpmāk – leļasbjefs) – HES strādā galotņņu slodžu režīmā un ūdens brīvplūde leļasbjefā netiek garantēta.
- 1.4.4. aprēķinātais turbīnu caurplūdums – pie normālā ūdens uzstādījuma līmeņa 557 m³/s.
- 1.4.5. maksimālais caurplūdums palos – ar 0,1 % pārsniegšanas varbūtību – 10 200 m³/s; ar 0,01 % pārsniegšanas varbūtību – 13 100 m³/s.

1.4.6. hidromezgļa caurvades spējas:

Rīgas HES ūdenskrātuve	Kopā (m ³ /s)	Tai skaitā	
		Caur turbīnām (m ³ /s)	Pār ūdens pārgāzni (m ³ /s)
Pie normālā ūdens uzstādījuma līmeņa	12 040	3345	8695
Pie augstākā ūdens uzstādījuma līmeņa	13 100	3470	9630

1.5. HES darbības režīms remontdarbu laikā:

- 1.5.1. Pirms Rīgas HES rekonstrukcijas vai pārbūves darbu projektēšanas uzsākšanas, informēt Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālo vides pārvaldi (turpmāk – Pārvalde), lai izvērtētu nepieciešamību saņemt tehniskos noteikumus (MK 27.01.2015. noteikumu Nr.30 „Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” pielikuma 8.4.punkts).
- 1.5.2. Remontdarbu laikā pieļaujama ūdenskrātuves līmeņa pazemināšana līdz atzīmei **16.15 m LAS** to iepriekš saskaņojot ar Pārvaldi, ūdens ņemšanas staciju „Daugava” un zivju audzētavu „Dole”.
- 1.5.3. par ūdenskrātuves ūdens līmeņu pazemināšanu ārpus ekspluatācijas līmeņiem, noteiktā kārtībā, informēt Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātnisko institūtu un ietekmētās pašvaldības.
- 1.5.4. ūdenskrātuves ūdens līmeņa pazemināšanas ātrums līdz atzīmei **17.15 m LAS** nedrīkst pārsniegt 0.3 m stundā – zem atzīmes **17.15 m LAS** 0.2 m stundā.

1.6. HES darbība ārkārtas/avārijas situācijās:

- 1.6.1. Ārkārtējos un avārijas apstākļos rīkoties saskaņā ar Rīgas HES hidrotehnisko būvju drošuma programmas D daļas 2. nodaļu un Rīgas HES Civilās aizsardzības plānu.
- 1.6.2. Uzturēt ūdens novadbūves tehniskā kārtībā, lai to darbību neapdraudētu neparedzēti apstākļi (plūdi vai cita veida dabiska vai mehāniska iejaukšanās).
- 1.6.3. Par avārijas draudiem, kuru novēršanai pieņemts lēmums krasi pazemināt ūdens līmeni ūdens krātuvē, vai arī par notikušu avāriju (aizsprosta pārrāvumu) HES valdītājam vai citai personai, ko viņš pilnvarojis, nekavējoties ziņot pašvaldībai un Pārvaldei.

- 1.7. **Zivju aizsardzības būves un ierīces** - Zivju aizsardzības būves un ierīces nav paredzētas, zivju resursiem nodarītos zaudējumus AS „Latvenergo” kompensē ar ikgadējiem maksājumiem, kas noteikti Valsts vides dienesta lēmumā „Par hidroelektrostaciju uz Daugavas ekspluatācijas rezultātā zivju resursiem nodarītajiem zaudējumiem” un AS „Latvenergo” un Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” savstarpēji noslēgtajā līgumā.

1.8. Nosacījumi virszemes ūdensobjekta aizsargjoslās:

- 1.8.1. Saskaņā ar *Aizsargjoslu likuma* 32.pantu, noteikt aizsargjoslu ap hidrotehniskās būves aizsprostu.
- 1.8.2. Ievērot virszemes ūdensobjekta aizsargjoslu un aizsargjoslu akvatorijās augšpus un lejpus aizsprosta.

2. Ūdens resursu izmantošanas uzskaites nosacījumi:

- 2.1. Hidrotehnisko būvju darbības raksturlielumus (t.sk. ūdens līmeņa nolasījumi, darbības ar novadbūves aizvāriem, upes caurplūduma uzskaitē) reģistrēt diennakts atskaišu lapās, operatīvajā žurnālā vai elektroniskā datu uzskaites sistēmā, atbilstoši MK 23.12.2003. noteikumu Nr.736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” 49.punktā noteiktajam apjomam. Atbildīgai amatpersonai ar parakstu apliecināt ierakstu pareizību dokumentos un to atbilstību mēraparātu rādījumiem.
- 2.2. Informāciju reģistrēt atbilstoši atļaujā noteiktajam grafikam:

Hidrobūves darbības uzskaites grafiks

Nr. p.k.	Uzskaites parametrs	Uzskaites biežums
1.	Ūdens līmenis hidrobūves augšbjefā un lejasbjefā	Datorizēta bjefu līmeņu uzskaitē ik stundu*
2.	Ūdens caurteces: elektroenerģijas ražošanai, caur aizvāriem, ūdens apgādei un citām nozarēm, filtrācijai	Aprēķinu ceļā ik diennakti*

*uzskaitē tiek veikta saskaņā ar Rīgas HES ūdens noteces uzskaites instrukciju

- 2.3. **Katru ceturksni** līdz ceturksnim sekojošā nākamā mēneša **20.datumam** iesniegt Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu – aprēķināto dabas resursu nodokli par faktisko hidrotehniskajai būvei caurplūstošo ūdeni (*ūdens resursu lietošanu elektroenerģijas ražošanai hidroelektrostacijā*) – par iepriekšējo ceturksni un **veikt maksājumu** Valsts ieņēmumu dienesta noteiktajā budžeta kontā.
- 2.4. Hidrotehniskajai būvei caurplūdušo ūdeni aprēķināt saskaņā Atļaujas 2.2. punktu un MK 19.06.2007. noteikumu Nr.404 „Kārtība, kādā aprēķina un maksā dabas resursu nodokli, izsniedz dabas resursu lietošanas atļauju un auditē apsaimniekošanas sistēmas” 21.⁴ punktu.
- 2.5. **Katru ceturksni** aizpildīt **dabas resursu nodokļa aprēķina lapu** par faktisko hidrotehniskajai būvei caurplūdušo ūdens apjomu un uzrādīt pārbaudes laikā vides valsts inspektoram pēc pieprasījuma; šos uzskaites dokumentus uzglabāt *trīs gadus*.

2. Nosacījumi dokumentācijas sakārtošanai:

- 3.1. Atbilstoši MK 27.12.2005. noteikumu Nr.1014 „Ūdens objektu ekspluatācijas noteikumu izstrādāšanas kārtība” 11.punkta prasībām, ja saimnieciskās darbības dēļ plānots mainīt ūdens objekta hidroloģisko režīmu vai ekspluatācijas nosacījumus, izstrādāt jaunus ūdenskrātuves ekspluatācijas noteikumus vai grozīt esošos, saskaņojot tos ar visām ieinteresētajām pusēm atbilstoši šo noteikumu 8.punkta prasībām.
- 3.2. Atbilstoši MK 26.01.2010. noteikumu Nr.70 „Noteikumi par hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma programmām un deklarācijām” 5.punkta prasībām, ja būtiski mainās hidrotehnisko būvju ekspluatācijas apstākļi vai HES hidrotehnisko būvju tehniskais stāvoklis, kā arī ja tiek noteikti atšķirīgi drošuma uzraudzības pasākumi, programmā veikt nepieciešamās izmaiņas tādā pašā kārtībā, kāda ir noteikta jaunas programmas izstrādei.

- 3.3. Ja AS „Latvenergo” plāno veikt būtiskas izmaiņas Rīgas HES esošajā darbībā vai izmaiņas tehnoloģiskajā procesā, kuru dēļ mainās darbības ietekmētā ūdensobjekta hidroloģiskais vai hidroģeoloģiskais režīms, vairs nav iespējams izpildīt normatīvajos aktos par ūdens aizsardzību noteiktās prasības un atļaujā noteiktos nosacījumus vai tiek pārtraukta HES darbība, **ne vēlāk kā 30 dienas pirms izmaiņu uzsākšanas** iesniegt Pārvaldē jaunu iesniegumu, pamatojot izmaiņu nepieciešamību.
- 3.4. **Ne vēlāk kā 30 dienas pirms HES darbības pārtraukšanas** informēt Ekonomikas ministriju, attiecīgo pašvaldību, kuras teritorijā atrodas HES hidrotehniskā būve un Pārvaldi, iesniedzot apstiprinātu drošuma programmu un plānu pasākumiem, kuri tiks veikti pēc HES hidrotehniskās būves ekspluatācijas pārtraukšanas.

3. Citi nosacījumi:

Rīgas HES hidrotehnisko būvju stāvokļa novērošanu un pārbaudi veikt atbilstoši hidrotehnisko būvju drošuma programmas B daļas 2.punkta nosacījumiem. Būvju vizuālās novērošanas un apsekošanas datus, ziņas par plūdu sākšanās un beigu datumiem, straujām līmeņa maiņām, vižņu veidošanos, specifiskām klimata izmaiņām reģistrēt hidrotehnisko būvju stāvokļa novērošanas žurnālā.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 23.12.2003. noteikumu Nr. 736 „Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju” IV nodaļas 30. punktu, ja nav iestājušies šo noteikumu 23. un 24. punktā minētie nosacījumi, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde ik pēc septiņiem gadiem, izvērtējot tās rīcībā esošo informāciju par ūdens resursu lietotāja darbību attiecīgajā laikposmā, ja nepieciešams, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā precizē izsniegto atļauju.

Šis pielikums ir ūdens resursu lietošanas atļaujas Nr. RI10DU0026 neatņemama sastāvdaļa.

Datums: 2018. gada 12. aprīlis

Direktore

_____

D.Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU